

Kétszer annyi családi házat épít idén a Szegedi Ksz, mint tavaly

Több épület határidő előtt készül el — Mi késlelteti a társasház-építkezést?

A Szegedi Építő Ksz jelentős szerepet tölt be a város építőiparában. Eyről évről minzinkább áttal a lakosság közvetlen szolgálatára. Tavaly például már csaknem 6 millió forint értékű munkát végzett magánosoknak. Idén 19 millió forintos az építőipari terve, s ebből 12 millió forintért családi és társasházakat emel a város különböző pontjain.

Eddig 11 magánház építésére szerződtek a szövetkezeti építők. Ebből 4 a Bérkert utcában, kettő-kettő Baktóban, Hattyas- és Ságváritelepen és végül egy 1 emeletes a Szabadsajtó utcában készül. A határidőt általában szeptember 30-ban állapították meg. Ezzel szemben a szövetkezet váltalta, hogy ezeket az épületeket augusztus végén átadja a tulajdonosoknak. Ugyanez a helyzet a Gyapjas Pál és a Kállai utca sarkán épülő négylakásos házzal is, noha a hideg idő miatt két hónapot veszítettek.

Terven felül is

Az elmúlt években kialakult módszer szerint folyamatos munkát szerveznek a családi házak építésénél. Nem maradnak tétlenül napokra sem az egyes szakipari részlegek, vagy nem szakad félbe az építkezés bizonyos munkák összetörődése miatt. Végeredményben egy-egy magánház átlagos építési idejét maximum 90 napra szorították le. Ez a szerepet játszott a feszített terv vállalásában azonkívül, hogy szükség esetén újabb tagokat vesznek fel a szövetkezetbe. Így tudják kielégíteni a fentiekben kívül azt a 10 családot is, mely eddig bejelentette ugyan építési igényét, csak még nem kötött szerződést. Egyébként a szövetkezet vezetőségének és tagságának határozata szerint, ha újabb építetők jelentkeznek, ezek kívánságának is eleget tesznek akár terven felül, akár egyéb, közéleti munkák rovására.

Akadályok a társasház-építésnél

Nem ilyen gördülékeny a társasházak építése. Az újszegedi, idén megnyitott Blaha Lujza utca négylakásos kétszintes épületeit is a Szegedi Építő Ksz készíti. Az építők már régen meg szeretnék volna kezdeni a munkát, azonban ez több akadályba ütközött. Április 19-ig, illetve ezen a napon még csupán három társasház építésére kötötték szerződést a szövetkezettel, holott az 21 házat épít ebben az utcában.

Márpedig így a legtöbb fontos építőanyagot nem lehet időben beszerezni, mert míg szerződés nincs, erre nem biztosít fedezetet a bank. Más nehézséggel is meg kell küzdeni, melyet el lehetett volna hátrítani.

Veszélybe került például a kályhák időbeni beszerzése. Ebben a Csongrád megyei KISZÖV ludas. A felügyeleti szerv nem az építő szövetkezetre, hanem alvállalkozóra kívánja bízni a kályhák megépítését. Viszont ezt a szövetkezetet még mind a mai napig nem jelölte ki. Egyébként eddig már be lehetett volna szerezni, vagy le lehetett volna kötni a szükséges csempéket, s olyan ksz is akadt volna, amelyik bér munkában vállalja a kályhák építését. Hátráltatja még a munkát, hogy az AKÖV húzódozik az építőanyag szállításától. Leginkább csak akkor jutnak teherkocsikhoz az építők, ha annak üresjáratai vannak.

Pedig az anyagot folyamatosan, nem alkalmasszerűen kell biztosítani.

Kezdet: május közepén

Mindezek ellenére az újszegedi építkezéshez is megkezdte a szükséges előkészületeket a szövetkezet. Februártól idáig 300 köbméter salakot és törmelékot hordtak a telep rendezéséhez, az út javításához. Készülnek a felvonulási épületek, meszes gödrök, s ha az építési engedélyt megkapják, azonnal, de legkésőbb május 15-ig megkezdik az első három épület alapozását. Ezekhez és még egy társasház építéséhez a szövetkezet eddig az anyagot. Ha pedig a többiek sorsában meggyorsul az ügyintézés, meggyorsul az építkezés is. Ez azt jelenti, hogy azokat a társasházakat — szám szerint 14-et — melyek minden lakásának van már gazdája, még az idén megépíti a szövetkezet.

TAVASZ A TISZÁN

A Tisza már régen levelette jégpáncélját. A tavasz beköszöntével lassan-lassan ismét azzá a kedves folyóvá válik, melyet mindannyian szeretünk, mely annyi munkát, hasznot, de örömet, szórakozást és felüdülést is jelent számunkra. Pezsegni kezd az élet a Tisza mentén.

Bőséges víz az öntözéshez

A vízügyi igazgatóság ismert árvízvédelmi munkái után a folyó bő vizének hasznosításához látott. A Tisza magas szintje megkönynyítette az öntözérendszerek feltöltését. Bőségesen jutott víz az atkai Holt-Tisza ágba, a lúdvár-hódmezővársárhelyi csatornarendszerbe és az algyői fűcsatornába. Mindez sok gazdaság öntözését biztosítja, az utóbbi fűcsatornából pedig a fehértói halgazdaságba is jutott eleget víz.

A vízügyi dolgozók az apadás után megkezdtek a hullámtérenken maradt víz elcsapolását, így a halvadék is visszajut a folyóba. Sok vízmentes helyen fásítottak, s Csongrádtól—Szegedig szorgosan javították a védőtöltést és berendezéseket.

Kijavított uszályok és hajók a utren

A tápéi hajójavítóban több vízijárművet, uszályt már a folyóra bocsátottak. A tavasz első napján ringott tél óta először egy 400 tonnás, ha-

talmas uszály a folyón, melyet szinte rekord idő alatt javítottak. Kész már a Kilián vontató, s közlekedik a Délbáb utasszállító hajó. Az utasok úgy szaporodnak, ahogy az idő javul. Egyleg csak szerdán-szombaton közlekedik a »Délbáb«, de május közepétől már vasárnap is. Attól kezdve lehet kirándulni Mártélyra, Mindszentre, ahová eddig több hivatal, vállalat jelentett be társasutazást.

A MAHART teherforgalmát is megindult. Eddig több uszályt követ szállított Felső-Magyarországról az Alsó-tiszavidéki Vízügyi Igazgatóságnak a partvédelmi és mederszabályozási munkákhoz.

Megérkeztek az első tutajok

Nem vészt még ki a tutajozás sem a folyóról. A Csongrád megyei, de több más, Tisza-menti területekkel rendelkező erdőgazdaság idén is igénybeveszi ezt az olcsó szállítási lehetőséget. A Felgyő környéki, Anyaszigeti és lúdvári erdők több száz rönkjéből összeállított első tutajszállítmányt úsztatták le a közelmúltban Szegedre.

Az erdőgazdaság magytagú tutajosbrigádja a magas vízállás miatt most még csaknem négy nap alatt tette meg ezt az utat, a további szállítmányok azonban hamarabb érkeznek. Tűtájon mintegy kétezer köbméter fát kap az idén a szegedi Falemezgyár és a ládaüzem.

Ötezer köbméter homok

Április elsején megkezdődött a homokkitermelés. Noha a sétány előtti parttól eltűntek a homokhegyek, ez korántsem jelenti, hogy csökkent a munka. Naponta három uszály fordul a folyó Molnár utcai lejárója előtti rakparttól a Tiszán és a Maroson. Bármennyi legyen a homok, elfogy, kell a gyors ütemű építkezésekhez.

Eddig ötezer köbmétert termelt a Folyamszabályozó és Kavicsotró Vállalat. Lehetne tartalékolni is, csak éppen a rakpart kicsi, a megállapodás szerinti százméteres szakasz helyett mindössze ötvenmétereset épített két éve a tanács.

Halászat és horgászat

Lassan fellendül a tiszai halászat is. Negyven szegedi

Város és haza

Hallottam egy vidéki városról, ahová már »fázva«, s leginkább csak végső szükségéből indul el miniszter, vagy hasonló hivatalú vezető ember, mert még jóformán ki sem száll az autóból, körül sem néz, meg sem tudja, hogy mi járban van, máris tele a keze kívánságlistákkal. S ahol ez szóba került, volt aki megrezkizotta az elismerést. »Úgy is kell! Szégyenlős koldúsnak üres marad a tarisznyája! Kérni, követelni, kuncogni kell, ha városi érdekekről van szó, mert másként nem megy. Aki nagyobb számlát nyújt be, nagyobb előleget kap, aki pedig még kérni sem tud, megérdemli, hogy az élmesek által elhullajtott morzsát csipegesse. Mindenki így csinál, akit egy megyéhez, vagy városához húz a szíve, aki szereti a szűkebb hazát is.«

A téma robbant. Parázs vita támadt, érvre érv vágott vashideg logikával, s az országos és helyi szemlélet, a szűkebb körű és teljes társadalmi érdek birkozásából megszületett a kívánatos és megnyugtató összhang.

Nem szántam célzásnak ezt a példát, csupán érzékeltetni kívántam vele, hogy a város és a haza, a rész és az egész viszonyában rendkívül nehéz eligazodni. Különösen mostanában,

amikor igen tartós divatja van a lokálpatriotizmusnak, amikor társadalmi méretekben él és hat a szülőföld, a lakóhely szépítésének és gazdagításának szándéka. Megnyugtatóan azonban mindjárt idézhetem pártunk politikai bizottsága egyik tagjának, Komócsin Zoltának a szavait, melyekkel a szegediek városzeretét méltatta még az újonnan választott városi tanács alakuló ülésén. »A szegediek egészséges patriotizmusának, városzeretetének híre van. Úgy szeretik városukat a szegediek, hogy az ország életében mérk meg céljaik, kívánságaik súlyát és tartalmát, s nem más ország részérek, más városok rovására siettetik saját boldogulásukat, hanem úgy, hogy az országos segítséget megtegyék a maguk szorgalmával, eszük, szívük és kezük kamatozó erejével.«

Akkor pedig minek erről beszélni? — kérdezhetné bárki. Egyszerűen azért, hogy még nagyobb legyen a kamat, hogy a város és környéke, s népe iránt bennünk élő szeretet még teljesebb mértékben válhasson anyagi erővé.

Nem lehet elfogódottság nélkül szólni a szegedi ember és városa viszonyáról. Csak úgy megyünk az utcán, a mindennapi, megszokott

irányban, s kéretlenül és kérdezetlenül is kibújik belőlünk a csodálkozás: »De szép is ez a város!« S ha valahol megbotlik szemünk egy törmelékupacban, egy pókháló üzletportált fedezünk fel a vasárnapi, ráérősebb sétatúton, vagy azt tapasztaljuk, hogy otromba láb szétaposta a ház előtt a kis virágoskertet, felindulunk, mérgelődünk, levelet írunk a tanácsnak vagy az ingatlankezelőnek, de megfogjuk a gereblyét is, hogy elsimítsuk a kis ház előtti park összetiport földjét. Aztán csinálunk nagy dolgokat is. Mennyi kéz szorgalma van a ságváritelepi családi házakban, a nagykörű parkosávjában, az újszegedi Tisza-part zsendülő erdejében! A szabadtéri játékok felújításának gondolata sem kerülhet volna ki eszmei búrkából, ha nem szegődött volna az ügy bábájául az egész lakosság, az üzemi munkások, alkalmazottak, diákok nagy csapata.

Hát ez a tevékeny város-szeretet az igazi, egészséges lokálpatriotizmus. Ez az egyetlen dolog, ami feljogosítja egy város; egy tájegység társadalmát bizonyos büszkeségre. Amit a maga erejéből adott a gondolat és elfogultság nélkül elosztott nemzeti segítséghez. Hiszen ez egyúttal igazi hazaszeretet is. Azzal nem széplű többet vagy jobban az ország, ha a meglevő pénzt így vagy úgy elosztják. Megvannak annak nagyjából a maga természetes arányai. De ha a polgárok szorgalommal és leleménnyel még külön megajándékozzák önmagukat és azokat, akiket szűkebb ha-

zájukba várnak, gazdagítják, szépítik az országot is. Elbizakodottság nélkül hisszük, hogy Szeged sok barátot szerzett önmagának hazánk lakossága körében és az országnak az itt megforduló idegenek közül. Mi természetesen nagy felelősséget is érzünk azokkal szemben, akiket városunkba hívunk. Ha akár magunknak sem tesszük valami, igazunk súlyát igencsak megtétezzük azzal, hogy a vendégek ezreit várjuk, azért is sürgős kötelességünk a hibákat kijavítani. De hiszen a városot mégiscsak mi lakjuk egész esztendőben. Így hát végeredményben minden nekünk, magunknak épül és csinosodik. De nem is ezért említettem valójában a szabadtéri játékokat, hanem azért, mert amikor erről van szó, a jó szegedi patrióta is megelőgszik leginkább anyanyival, hogy legyen tiszta és virágos a város, udvarias és figyelmes a vendégfogadás, arra már kevésbé futja figyelméből, hogy mindez nemcsak technika, hanem szervezés, propaganda és egyéb kötelesség is. Akik már jártak ott, beszéltek, hogy Salzburgban, jóllehet minden vállalkozásnak tőkealapja vannak, a nyári játékok idején a lakosság saját érdekeit is alárendeli az ügynek. Bizony nem ártana, ha az ötédi évben nálunk is tovább tudnánk szítani a lelkesedést!

A városnak — helyesebben a városoknak és más tájegységeknek — nincsenek és nem lehetnek a hazától idegen érdekeik. De természetesen csak úgy lehet tőkletes az összhang, ha nemcsak akkor jut eszünkbe a nemzeti érdek, az egész haza érdeke, amikor az is érv lehet egy-egy kérdés megerősítésében, hanem olyankor is, amikor a másik serpenyőbe kell helyezni valamit. Hiszen a kérdésnek is csak akkor van hi-tele és tisztessége.

Szeged manapság valóságos megújulásának korszakát éli. Nem kivételes helyzete miatt, hanem országunk általános fejlődésének részeként. Bizonyos, hogy ezt a tempót és folyamatot központi segítséggel is, a magunk leleményének és erőnknek hozzáadásával is megpróbáljuk még fűrgébbé, még elevebbé tenni, hiszen mindennapjaink a legigazabb tanúk erre. S mi az igazság a mi gyakorlatunk szerint a kiindulópontban, a cikk elején emlegetett »számlák« ügyében? Az, hogy ma nem a hőbortosok, a követelőzők és kéregetők haladnak előbbre, hanem azok, akik maguk is produktív munkát, akik nem a sült galambot lesik, hanem maguk is tesznek a türe és fűrgén forgatják a nyársat. Hiszen ott érdemes többet befektetni, oda érdemes nagyobb summát adni a nemzeti vagyonból is, ahol nemcsak a markukat tartják az emberek. S ha valamikor tapasztalhattuk ennek az igazságos és erkölcsös elvnek a közvetlen hasznát, mostanában igazán gyakran meggyőződhetünk róla.

SZ. SIMON ISTVÁN

Országos favágóverseny

Ma ér véget a második országos gépi fakitermelési verseny, amelyet az Erdészeti Tudományos Intézet, a MEDOSZ és az Országos Erdészeti Főigazgatóság rendezett a Vértési Állami Erdőgazdaság cser-erdejében. Császár községben, a döntőbe bekerült tizenkét brigádnak egyenként mintegy nyolcvan köbméter fát —

egész kis erdőt — kellett ki-döntenie, galyaznia, felvág-melése verseny, amelyet az Erdészeti Tudományos Intézet, a MEDOSZ és az Országos Erdészeti Főigazgatóság rendezett a Vértési Állami Erdőgazdaság cser-erdejében. Császár községben, a döntőbe bekerült tizenkét brigádnak egyenként mintegy nyolcvan köbméter fát —

Befejeződött a KIOSZ országos küldöttgyűlése

Szombaton a Vasas Szakszervezet székházában folytatódott a KIOSZ 4. országos küldöttgyűlése. Dr. Timár Mátyás pénzügyminiszter hangsúlyozta, hogy a lakosság kisipari ellátásában a javító-szolgáltató munkák elvégzésében és a tizenöt éves lakásépítési program megvalósításában a kormány számára a kisiparosok munkájára is. Hasznos a kisiparosok részvétele az export-termékek előállításában és kívánatos, hogy a sok évtizedes szakmai kultúrájukat a kiváló mesterek ugyanúgy mint eddig, s jövőben is átadják a fiataloknak. Trautmann Rezső építésiügyi miniszter el- sorban az építőipari szakmákban dolgozó kisiparosok munkájáról szolt. A családi

ház építésben való részvételüket az építésügyi minisztérium a nemrég kiadott tervgyűteménnyel is segíti, a kisiparosok kérésére hozták a gyűtemény ki-egészítéséhez, hogy korszerű, nagyobb építményeket is emelhesse. Az állam az érvényes rendelkezéseknek megfelelően továbbra is sok megrendeléssel látja el az építő szakmában dolgozó kisiparosokat, ugyanakkor elvárják, hogy lakáskarbantartási munkák elvégzésében is megfelelően vegyenek részt. A küldöttgyűlésen újjá-vasztották a KIOSZ vezető szerveit. A szervezet elnöke-ül ismét dr. Gervai Bélát, alelnöke Gömöri Lajost és Nagy Jánost választották. (MTI)